

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi
(nr.13 din 26.01.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea cu privire la actele normative nr.100/2017 și expune următoarele considerente.

Observații de ordin general

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul Alexandru Slusari, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art.66 din Constituție.
3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.
4. Potrivit Notei informative anexate la proiect, scopul acestuia constă în îmbunătățirea sistemului de securitate socială, prin compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de cetățenii Republicii Moldova, locuitori ai satelor Gura Bâcului și Hîrbovăț, raionul Anenii Noi-localități din zona de securitate.
5. Fără a diminua importanța proiectului de lege, relevăm că argumentarea proiectului în contextul Notei informative nu corespunde exigențelor din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Precizăm că, alin.(6) al art.47 din Regulamentul Parlamentului, art.34-37 din Legea nr.100/2017, stabilesc expres că proiectul de act legislativ se depune spre dezbatere împreună cu expertizele juridică, anticorupție, economică, financiară, științifică, ecologică și de alt gen. Atenționăm că, acestea lipsesc. Totodată, menționăm că, aceste expertize pot determina necesitatea adoptării proiectului de lege, evidențiind aspectele pozitive și negative ale acestuia privind asigurarea reformelor, relevanța avantajelor economice și de altă natură, semnalarea deficiențelor economico-financiare, nepermițând apariția unor reglementări confuze și tălmăciri diferite în

implementarea lor. De asemenea, atenționăm asupra lipsei unui studiu relevant, care să conțină date concrete despre numărul total al gospodăriilor din satele Gura Bâcului și Hîrbovăț care sunt alimentate cu gaze naturale și energie electrică livrate nemijlocit din regiunea transnistreană a țării.

6. Totodată semnalăm asupra nerespectării prevederilor art.21 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017, care stabilesc asupra necesității supunerii proiectului de lege consultării publice, de către autoritățile a căror competență au tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ.

7. De menționat că implementarea proiectului va avea impact financiar asupra bugetului de stat. Respectiv, constatăm că Nota informativă anexată la proiect nu conține fundamentarea economico-financiară. Concomitent, menționăm că este necesară respectarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, care stabilește că „Orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern”, Hotărârii Curții Constituționale nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova ale art. 17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

II. Observații de conținut

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare completarea art.1 din Legea nr.1435/2002, prin includerea satelor Gura Bâcului și Hîrbovăț, raionul Anenii Noi în lista localităților pentru care sunt stabilite compensații nominative în mărimea diferenței dintre tarifele la energia electrică și la gazele naturale aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și cele stabilite de administrația de la Tiraspol.

În acest sens relevăm că solicitarea de extindere a listei beneficiarilor de compensații la energia electrică și la gazele naturale (pentru locuitorii s. Hîrbovăț din raionul Anenii Noi) a fost examinată anterior în cadrul Guvernului (interpelarea nr.22-05-7324 din 28 septembrie 2017) și au fost solicitate expuneri argumentate pe marginea subiectului în cauză de la *Ministerul Finanțelor, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, SA. "MoldovaGaz", Î.C.S. "RED UNION FENOSA" SA.*

Astfel, potrivit informațiilor parvenite, și menționate în scrisoarea Guvernului nr. 23-05-4716 din 16 iunie 2017 **includerea s. Hîrbovăț, r-ul Anenii Noi în lista localităților beneficiare de compensații pentru energia electrică și gazele naturale este neîntemeiată și inoportună**, dat fiind faptul că majoritatea gospodăriilor din s. Hîrbovăț sunt deservite de către furnizorii SA. *"MoldovaGaz" și Î.C.S "Red Union Fenosa". SA.*, conform tarifelor aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Acest fapt a fost menționat și în răspunsul Biroului Politici de Reintegrare nr. 23-05-3775 din 28 iunie 2019 către Primarul satului Hîrbovăț, r-ul Anenii Noi.

La fel, prin scrisoarea 0501/75373-2017011, I.C.S. „GAS NATURAL FENOSA FURNIZARE ENERGIE” S.R.L. a informat asupra numărului de consumatori din satul Hîrbovăț deserviți de companie, acesta constituind 1938 clienți, inclusiv 1888 casnici, 44 agenți economici, 6 instituții publice.

Prin scrisoarea SA „Moldovagaz” nr.02/1-2237 din 05.10.2017 a informat despre faptul racordării la rețeaua de distribuție a gazelor naturale a 1535 de consumatori casnici din satul Hîrbovăț.

Din analiza documentelor citate mai sus, conchidem asupra faptului că locuitorii s.Hîrbovăț sunt deserviți de către furnizorii S.A. „Moldovagaz” și Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.R.L. în conformitate cu tarifele aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și nu în conformitate cu tarifele stabilite de administrația din Transnistria.

2. În acest context, considerăm necesar ca în cadrul Guvernului să fie examinată situația reală la zi a locuințelor din satul Gura Bâcului, în scopul determinării numărului exact de locuințe și a furnizorilor de energie electrică și gaze naturale care deserveșc aceste locuințe/gospodării.

3. De asemenea, atenționăm că în Parlament a fost înregistrat proiectul de lege nr.416 din 07.10.2020 (ulterior retras la 18.12.2020), care la fel prevedea modificarea Legii nr.1435/2002 prin includerea satului Hîrbovăț, raionul Anenii Noi în lista localităților pentru care sunt stabilite compensații nominative în mărimea diferenței dintre tarifele la energia electrică și la gazele naturale aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și cele stabilite de administrația de la Tiraspol. Este important de menționat că, proiectul nominalizat nu a fost susținut de Guvern.

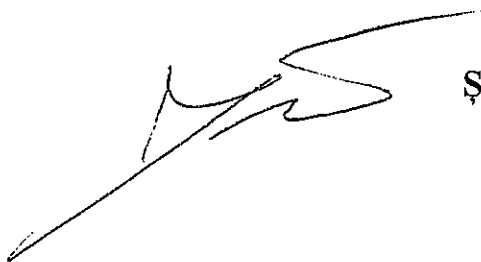
Observații de ordin tehnico-legislativ

1. Denumirea proiectului de lege necesită a fi revizuită în conformitate cu prevederile art. 63 alin.(3) din Legea nr.100/2017, care stabilește expres că în cazul modificării unui singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea acestuia se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv.

Totodată, în cazul adoptării de către Parlament a proiectului de lege, va fi necesară modificarea, din punct de vedere redacțional, a denumirii Legii nr.1435/2002 și a articolului 1 din lege, luând în considerare că în raionul Anenii Noi vor oferite compensații pentru locuitorii din mai multe sate.

2. În articolul unic, potrivit tehnicii legislative, în textul ce indică sursa publicării urmează a fi exclusă sintagma „publicat în”.

Reieșind din cele expuse, recomandăm autorilor reevaluarea oportunității promovării proiectului dat, cu luarea în considerare a obiecțiilor invocate.

**Șef direcție generală
Ion Creangă**